

Energie- en klimaatactieplan

Het addendum bij het energie- en klimaatactieplan van

Meerhout

kwam tot stand met de hulp van provincie Antwerpen en IOK

0 Inleiding

In 2019 ondertekende Meerhout het Burgemeestersconvenant 2030 voor klimaat en energie. Op 28 juni 2021 keurde de gemeenteraad het energie- en klimaatactieplan goed. Dit omvatte een probleemanalyse, de visie en doelstellingen richting 2030 en acties voor de periode 2020-2025. Dit engagement voor een gezonde en leefbare regio werd hernieuwd tijdens de Staten-Regionaal van de Kempen op 13 juni 2025.

In dit addendum worden binnen het kader van dit energie- en klimaatactieplan: (i) bijkomende of gewijzigde strategische en operationele doelstellingen geformuleerd; (ii) de acties tijdens de meerjarenplanning 2026-2031 weergegeven; (iii) steracties diepgaander uitgewerkt en (iv) de klimaatbegroting weergegeven. In de bijlage vindt men een volledig overzicht van alle doelstellingen en indicatoren van het aangepaste klimaatactieplan.

Het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen. Bijna alle steden en gemeenten in Vlaanderen hanteren dit als beleidskader voor hun klimaatbeleid. Ze worden hiervoor ondersteund door de territoriale coördinatoren: de Vlaamse overheid, de provincies en de streekintercommunales.

In de Kempen is het project gekend onder de naam Kempen2030. Ondertekenaars van Kempen 2030 concretiseren in deze samenwerking de visie van het Burgemeestersconvenant:

‘Met het Burgemeestersconvenant engageren we ons om stappen te zetten richting koolstofarme en veerkrachtige dorpen en steden met toegang tot betaalbare, veilige en duurzame energie. Als onderdeel van het Europees Burgemeestersconvenant zullen we doorgaan met (1) het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op ons grondgebied, (2) het vergroten van de veerkracht en de voorbereiding op de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, en (3) het aanpakken van energiearmoede als een van de belangrijkste maatregelen om een rechtvaardige overgang te waarborgen.’

Deze visie wordt in onderstaande hoofdstukken verder vertaald in doelstellingen en acties. Dit addendum werd opgesteld met ondersteuning van provincie Antwerpen en IOK.

1 Doelstellingen

Het Burgemeestersconvenant en de lokale klimaatplannen zijn opgebouwd rond drie pijlers: mitigatie, adaptatie en energiearmoede.

1.1 Mitigatie: vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

We willen tegen 2030 **40% minder CO₂** uitstoten t.o.v. 2011¹. Dat wil zeggen dat er in 2030 in Meerhout nog maximum 24.489 ton CO₂ uitgestoten mag worden.

De doelstelling voor 2030 blijft hetzelfde en ligt in lijn met de Vlaamse en nationale klimaatdoelstelling voor België.² Tegen 2050 zal de hele EU, conform de Europese klimaatwet, klimaatneutraal moeten zijn.

1.2 Adaptatie: de veerkracht versterken

Adaptatie is het proces van aanpassing aan het huidige of toekomstige klimaat en aan zijn effecten, om de nefaste gevolgen ervan af te zwakken of gunstige opportuniteiten te benutten. We integreren klimaatadaptiestrategieën (noodplanning, ontharden, vergroenen, ruimte maken voor water, ventileren, het beheersen van warmteopname en afschermen van klimaatrisico's) in alle facetten van het lokaal beleid, zodat bestaande en toekomstige risico's van hittestress, droogte en wateroverlast kleiner worden.

We vertalen deze ambitie in de volgende drie strategische doelstellingen, die de lokale vertaling zijn van de doelstellingen van het Vlaamse klimaatadaptatieplan.³ Deze zijn telkens ook gekoppeld met impactindicatoren. Deze drie strategische doelstellingen hebben gemeenschappelijk dat ze de impact van het klimaat willen stabiliseren op het huidige niveau, ondanks de oplopende klimaateffecten door de wijzigende klimaattoestand.

1.2.1 Hittestress

OD 2.4 We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.

- *Speerpunt:* Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten
- *Indicator:* Hittegerelateerde sterfte.⁴

¹ Bron: Alle CO₂-cijfers komen van de inventarissen die het VITO maakt in opdracht van Departement Omgeving en VEKA. Te raadplegen via provincies in cijfers.

² Het is complex om deze doelstellingen met elkaar te vergelijken, aangezien het om verschillende sectoren, broeikasgassen en referentiejaar gaat. Ondertekenaars verbinden zich er toe om: 'middellange- en langetermijndoelstellingen vast te stellen die stroken met de EU-doelstellingen (Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55% tegen 2030 t.o.v. 1990) en minstens even ambitieus zijn als onze nationale doelstellingen'.

³ Bron: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/klimaat-en-milieu/klimaat/vlaams-klimaatadaptatieplan>

⁴ Dit is het aantal geschatte aantal sterfgevallen, tijdens een enkele zomerperiode (1 april - 30 september), die veroorzaakt worden door hitte. Deze gegevens kwamen tot stand door gegevens rond temperatuur en sterfte met elkaar te combineren voor elke zomer tussen 2000-2019. Meer info vindt u in de handleiding en rapport over de hitte-impacttool.

- *Eenheid:* Absoluut cijfer
- *Streefwaarde:* 1 hittegerelateerde sterfgeval (zelfde waarde als basisjaar)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 1 hittegerelateerde sterfgeval per jaar volgens klimatologisch gemiddelde 2000-2019
- *Basisjaar:* 2019
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid:* 5 hittedoden per jaar in 2050
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Extreme hitte
- *Meest kwetsbare groepen:* Ouderen, jonge kinderen, mensen in slechte huisvesting, mensen met chronische ziektes, personen in een sociaal isolement, daklozen, zwangere vrouwen
- *Bron:* [Hitte-impacttool Departement Zorg](#)

1.2.2 Droogte

OD 7.6 We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.

- *Speerpunt:* Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator:* Hydrologische droogte: aandeel waterlopen in de gemeente dat (bijna) droogvalt in een gemiddeld jaar.⁵
- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (0,5% bijna droge waterlopen in de gemeente)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 0,5% bijna droge waterlopen tijdens een droogte die gemiddeld om de twee jaar voorkomt, volgens het klimatologisch gemiddelde tijdens de periode 1976-2005
- *Basisjaar:* 2005⁶
- *Bedreiging die aangepakt wordt:* Droogte en waterschaarste
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 1,6%
- *Meest kwetsbare groepen:* Landbouwers
- *Bron:* VMM klimaatportaal [via provincies in cijfers](#)

1.2.3 Wateroverlast

OD 2.5 We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.

- *Speerpunt:* Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten
- *Indicator:* Gebouwen met risico op wateroverlast⁷

⁵ Bijna droge waterlopen in een gemiddeld jaar (% met minder dan 0,25 liter/seconde): aandeel van de bijna droge waterlopen waar het debiet (excl. lozingen) onder de 0,25 l/s zakt tijdens een droge periode die om de 2 jaar voorkomt.

⁶ Het basisjaar 2005 staat hier eigenlijk voor het klimatologisch gemiddelde in de periode 1975 en 2005.

⁷ Aantal gebouwen dat getroffen wordt door afstroming bij intense regenval met een kans van eenmaal in de 1.000 jaar. Dit omvat ook de gebouwen met een grotere kans tot wateroverlast.

- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (1,2 % gebouwen met wateroverlast)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 1,2% gebouwen met risico op wateroverlast volgens het gemiddelde klimaat tussen 1976-2005
- *Basisjaar:* 2019
- *Bedreiging die wordt aangepakt:* wateroverlast en overstromingen:
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 2,5%
- *Meest kwetsbare groepen:* alle groepen
- *Bron:* VMM Klimaatportaal via [provincies in cijfers](#).

1.3 Energiearmoede verlichten

Hoe zorgen we ervoor dat de klimaattransitie sociaal rechtvaardig gebeurt? Heel wat mensen kunnen hun energiefactuur nu al met moeite betalen. Investeren in een warmtepomp of een elektrische wagen is dan helemaal onhaalbaar. De strijd tegen energiearmoede en een rechtvaardige transitie zijn daarom vanaf 2025 een derde, nieuwe pijler van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie, naast mitigatie en klimaatadaptatie.

Tijdens het komende meerjarenplan 2026-2031 onderneemt Meerhout acties die ervoor zorgen dat meer mensen hun energiefacturen kunnen betalen; de woning duurzaam kunnen koelen of verwarmen en voldoende klimaatvriendelijke mobiliteitsopties hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. We nemen daarom de volgende strategische doelstelling op.

We zetten actief in op het aanpakken van energiearmoede in de periode 2025-2030 om zo een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.

In Vlaanderen ervaaarde in 2022 16,4% huishoudens een vorm van energiearmoede.⁸ Gezinnen in energiearmoede besparen zodanig op hun verbruik dat ze hun woning niet adequaat verwarmen, kampen met veel te hoge energiekosten in verhouding tot hun inkomen en/of vrezen om financiële redenen hun woning niet te kunnen verwarmen. Zo stapelen schulden op of zetten gezinnen zichzelf in de kou om deze te vermijden. Er zijn geen lokale cijfers beschikbaar die duidelijk aangeven hoeveel mensen zich in energiearmoede bevinden. Op basis van een vergelijking van verschillende indicatoren rond armoede ligt het aandeel gezinnen in energiearmoede in Meerhout vermoedelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde.⁹ Ook het aandeel van de huishoudens dat aangeeft moeilijkheden te hebben om de factuur voor energie en water te betalen (5,7%), ligt in Meerhout lager dan het gemiddelde in Vlaanderen.¹⁰

⁸ Bron: Barometer Energiearmoede: https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer_Energiearmoede_2023_DEF

⁹ Bron: Armoederapport [PinC](#)

¹⁰ Bron: Betalingsmoeilijkheden energie en water uit de stads en gemeentemonitor via [PinC](#). Cijfers voor 2023.

Deze strategische doelstelling wordt daarom verder geconcretiseerd in nieuwe operationele doelstellingen rond lokaal beschikbare en relevante indicatoren zoals gezinnen met betalingsmoeilijkheden, sociale huisvesting, de energieprestaties van huurwoningen, en de opname van ondersteuning door en voor kwetsbare doelgroepen.

1.3.1 Betalingsmoeilijkheden

Ontbindt een leverancier het contract met een gezin vanwege betaalachterstanden? En vindt dat gezin niet tijdig een andere leverancier? Dan wordt hij klant bij de distributienetbeheerder Fluvius. Die neemt in Vlaanderen de rol van sociale leverancier op zich. Het aantal huishoudens beleverd door de sociale leverancier is de meest geschikte lokale indicator om het aantal gezinnen met betalingsmoeilijkheden op te volgen.

OD 4.4 Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Huishoudelijke afnemers beleverd door Fluvius als sociale leverancier wegens wanbetaling voor elektriciteit en gas
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Streefwaarde elektriciteit:* 1,5% (Basiswaarde*0,75) of 70 gezinnen
- *Streefwaarde aardgas:* 1,1% (Basiswaarde*0,75) of 50 gezinnen
- *Streefjaar:* 2030
- Basisjaar waarde elektriciteit: 2,0% of 93 gezinnen
- Basisjaar waarde aardgas: 1,5% of 66 gezinnen
- *Basisjaar:* 2025
- *Bron:* [Open Data Fluvius](#)

1.3.2 Sociale huisvesting

Sociale woningen zijn een sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel. Ze combineren drie doelen: betaalbaar wonen, verlaagde energiekosten en verminderde uitstoot voor een publiek dat onvoldoende terecht kan op de private koop of huurmarkt. De uitbreiding en renovatie van het patrimonium samen met de woonmaatschappijen is dus een belangrijk voorbeeld van sociaal klimaatbeleid.

Het bindend sociaal objectief (BSO) is het minimumaandeel sociale woningen dat er zou moeten zijn. De Vlaamse Regering engageert zich om tegen 2042 50.000 sociale huurwoningen te realiseren. Voor elke gemeente werd een gemeentelijk objectief en groeipad bepaald. Gemeenten en woonmaatschappijen kunnen in overeenkomst de onderlinge verdeling bepalen van deze objectieven en het bijhorende groeipad.

OD 4.5 Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Officiële statistiek sociale huurwoning per 100 particuliere huishoudens
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Basisjaar waarde:* 3,7 sociale huurwoningen per 100 huishoudens en 164 verhuurde sociale woningen in totaal, t.o.v. 6,0 sociale huurwoningen per 100 huishoudens in het werkingsgebied van de woonmaatschappij
- *Basisjaar:* 2023
- *Streefwaarde sociale woningen:* 55 extra sociale woningen in Meerhout volgens de streefwaarden van het nieuw bindend sociaal objectief
- *Streefjaar:* 2042
- *Bron:* [Agentschap wonen in Vlaanderen – provincies in cijfers](#)

1.3.3 Energienorm woningen

Volgens de minimale woonkwaliteitsnormen dient in 2030 elke halfopen en vrijstaande woning energielabel E (of beter) te halen¹¹. Rijwoningen en appartementen dienen minstens energielabel D te hebben. Een woning die niet voldoet aan deze energienorm kan geen conformiteitsattest meer halen, kan ongeschikt verklaard worden en het verhuren ervan is niet toegelaten. Vanaf 2028 mag de huur van dergelijke woningen ook niet langer geïndexeerd worden. Op deze manier worden verhuurders gestimuleerd om te renoveren, zodat de energiefactuur van de huurders omlaag kan. Lokale besturen kunnen verhuurders richting het ondersteuningsaanbod gidsen.

Omdat de meeste mensen in energiearmoede huren, en omdat er meer beleidsinstrumenten zijn om deze energienorm te handhaven op de huurmarkt, focussen we hier op huurwoningen.

OD 4.6 De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* EPC's residentiële eenheden (verhuur): EPC-label E of F (t.o.v. EPC's huur) – gemiddelde van de voorbije vijf jaar
- *Eenheid:* %
- *Basiswaarde (gemiddelde 2020-2024):* 9,6
- *Streefcijfer:* 0%

¹¹ Zie ook: <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/veilig-gezond-en-kwaliteitsvol-wonen/woningkwaliteitsnormen/minimaal-epc-label-vanaf-2030>

- Streefjaar: 2030
- Bron: [Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

1.3.4 Opname ondersteuning renovatie

Voor eigenaars-bewoners met laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij bestaan er financiële ondersteuning en begeleiding via MijnVerbouwPremie (MVP), MijnVerbouwBegeleiding, MijnVerbouwLening. Energiehuis Kempen is hiervoor het eerste aanspreekpunt. Vanaf 2025 worden deze nog extra toegespitst op de laagste inkomens en energetische maatregelen.

OD 4.7 We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Aantal uitbetaalde dossiers MVP aan doelgroep 3 en 4 (laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij voor energetische maatregelen)
- *Eenheid:* Absoluut
- *Basiswaarde:* 92 uitbetaalde premies aan categorie 3 en 4
- *Basisjaar:* 2024
- *Streefcijfer:* Stijging
- *Streefjaar:* 2030
- *Bron:* [Agentschap Wonen en Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

2 Acties 2026-2030

Speerpunten	Mitigatie	Adaptatie	Energie- armoede
Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	☒	☐	☐
Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	☐	☒	☐
Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	☐	☐	☐
Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	☒	☐	☒
Systematische keuze voor alternatief vervoer	☒	☐	☐
Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	☒	☐	☐
Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	☐	☒	☐
Burgerparticipatie	☒	☒	☒
Lokale en circulaire economie	☒	☒	☐

2.1 Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	Opmaak van een langetermijnvisie op beheer en verduurzaming van gemeentelijke vastgoed	Team openbare werken	2.4.1
Mit	Het energieverbruik in de gemeentelijke gebouwen wordt gemonitord en verder geoptimaliseerd.	Team patrimonium	2.4.5
Mit	Bouw van een nieuwe kleuterschool op de scholencampus (drie vestigingen samenvoegen).	Team openbare werken	5.1.1
Mit	Opmaak van plannen voor een nieuwe kleuteropvang (BKO).	Team openbare werken	5.1.2
Mit	Opmaak van een toekomstvisie voor de oudere schoolgebouwen op de scholencampus.	Team openbare werken	5.1.3
Mit	Opmaak van een toekomstvisie voor de muziekacademie	Team openbare werken	5.1.4
Mit	Opmaak van een toekomstvisie voor het gebouw van de bibliotheek	Team openbare werken	5.1.5
Mit	Opmaak van een toekomstvisie voor de huidige gebouwen van de kleuterscholen en de bestaande BKO.	Team openbare werken	5.1.6

2.2 Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada / Mit	Aanplanten van solitaire bomen en laanbomen op het openbaar domein	Team groen en milieu	2.2.1
Ada	De Vlaamse groennormen concreet definiëren en vertalen naar een gemeentelijk beleid.	Team groen en milieu	2.2.2
Ada	Finaliseren en implementeren inventaris openbaar domein.	Team groen en milieu	2.2.5
Ada	Opstellen van een beheervisie en -plan openbaar domein	Team groen en milieu	2.2.6

Ada	Het openbaar domein, dat aangelegd wordt bij grote bouwprojecten, wordt klimaatbestendig ingericht	Team groen en milieu	2.2.7
Ada	Onderhoud groen bij grote bouwprojecten vanaf voorlopige oplevering	Team openbare werken	2.2.8
Ada	Opstellen van een inventaris van het onthardingspotentieel en een onthardingsstrategie	Dienst groen en milieu	2.3.1
Ada	Uitvoeren acties hemelwater- en droogteplan.	Team groen en milieu	2.3.3
Ada	Uitvoeren van de geselecteerde rioleringsprojecten 'stroomgebiedsbeheerplan 2022-2027'	Team openbare werken	3.5.5
Ada	We stellen een klimaattoets op voor nieuwe projecten op het openbaar domein.	Team groen en milieu	3.7.4
Mit/ Ada	Realisatie van de herinrichting van de Schoolstraat in de onmiddellijke omgeving van de Duizendpoot.	Team openbare werken	3.6.2

2.3 Private ontwikkelingen klimaatproof sturen

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada	Stimuleren van ontharding en vergroening van voortuinen en afkoppelen van private verhardingen.	Team groen en milieu	2.3.2
Mit Ada	Een handhavingsplan omgeving opstellen om prioritaire gebieden of sectoren op te lijsten.	Team ruimtelijke ordening	2.5.1
Mit Ada	Een beleidsvisie niet-prioritaire handhaving uitwerken: hoe omgaan met zaken die buiten de prioritaire handhaving vallen.	Team ruimtelijke ordening	2.5.2

2.4 Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit Ena	We ondersteunen de intergemeentelijke loketwerking wonen/energie en het renovatieadvies aan huis	Team groen en milieu	2.4.6
Ena	Inzetten op outreachend werken als methodiek om de brede bevolking te bereiken rond welzijnsthema's.	Sociale dienst	4.3.2
Ena	We evalueren de huidige graduele verplichte conformiteitsattesten.	Team ruimtelijke ordening	2.1.3

2.5 Systematische keuze voor alternatief vervoer

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	Opmaak van een mobiliteitsverordening	Team omgeving	2.1.1
Mit	Visie en actieplan over de impact en kansen van de elektrificatie van wagenparken.	Team groen en milieu	2.4.2
Mit	Een visie opstellen en plannen uitvoeren rond verschillende aspecten van mobiliteit en verkeer.	Team veiligheid en verkeer	3.3.1
Mit	De zichtbaarheid van trage wegen verbeteren o.a. met naamborden.	Team openbare werken	3.4.3
Mit	Een kwaliteitsverbetering van de fietsparkeerinfrastructuur.	Team openbare werken	3.5.1
Mit	Een verbetering van de fietsinfrastructuur langs gewestwegen.	Team openbare werken	3.5.2
Mit	Opstellen van een visie op het beheer van trage wegen.	Dienst openbare werken	3.5.3
Mit	Opwaardering voetpaden van Veldstraat en Weversberg	Team openbare werken	3.5.6
Mit	We maken een plan op voor het verbeteren van de oversteekplaats en halte openbaar vervoer Bevrijding	Team openbare werken zonn	3.6.1

Mit	Behoud van derdebetalersregeling voor de Buzzy Pazz.	Team veiligheid en verkeer	3.7.1
Mit	Het gebruik van deelwagens aanmoedigen bij het gemeentepersoneel.	Team groen en milieu	3.7.2
Mit	Investeren in deelmobiliteit - doelstelling: de verkregen korting opnieuw investeren in deelwagens.	Team groen en milieu	3.7.3

2.6 Transitie van fossiel naar hernieuwbaar

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	We onderzoeken de plaatsing van zonnepanelen op het dak van de gemeentelijke werkplaats.	Team groen en milieu	2.4.4

2.7 Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada	Voorstellen om het recreatiegebied Grote Nete aan te duiden als watergevoelig openruimtegebied	Team ruimtelijke ordening	2.1.6
Ada / Mit	Uitbreiden van de gemeentelijke bossen door aanplantingen - doelstelling 5000 m ² /jaar	Team groen en milieu	2.2.3
Ada	Aankoop van bestaande bossen	Team groen en milieu	2.2.4

2.8 Burgerparticipatie

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit Ada	Het lokaal bestuur moedigt burgerinitiatieven aan die bijdragen aan energiebesparing, hernieuwbare energie,	Team groen en milieu	GBB-CULT7

	vergroening/ontharding klimaatadaptatie.	of		
--	---	----	--	--

2.9 Lokale en circulaire economie

Mit / Ada / EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit Ada	We stimuleren lokale productie en consumptie door vraag en aanbod met elkaar in contact te brengen via een wekelijkse markt en jaarlijkse streekproductenmarkt	Team lokale economie	GBB-LE

3 Steracties

3.1 Mitigatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van mitigatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op een daling van de CO₂-uitstoot. Ze betrekken minstens drie verschillende sleutelsectoren op vlak van de uitstoot. Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook de verwachte energiebesparing, verwachte extra hernieuwbare energieproductie en CO₂-reductie weergegeven.

Titel	Bouw van een nieuwe kleuterschool op de scholencampus (drie vestigingen samenvoegen)
Omschrijving	Bouwproject 'Campus de Duizendpoot' – bouwen aan een kleuterschool en buitenschoolse kinderopvang
Implementatiekost	€5 620 000 (excl. studiekosten en btw)
Verwachte energiebesparing	134,69 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	1,38 MWh
Verwachte CO ₂ -reductie	53,30 ton CO ₂

Titel	Opmaak van een langetermijnvisie op beheer en verduurzaming van gemeentelijke vastgoed
Omschrijving	We werken hier een strategisch kader uit om het gemeentelijk patrimonium planmatig te beheren en stapsgewijs energiezuinig en klimaatbestendig te renoveren, met duidelijke prioriteiten en investeringsplanning.
Implementatiekost	€ 47 500

Verwachte energiebesparing	2953,27 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	367 MWh
Verwachte CO ₂ -reductie	318 ton CO ₂

Titel	Een visie opstellen en plannen uitvoeren rond verschillende aspecten van mobiliteit en verkeer.
Omschrijving	We werken een visie en plannen uit voor veilig fietsen naar de verschillende scholen in Meerhout, gekoppeld aan 5.1.1, dat de herlocatie van twee scholen omvat.
Implementatiekosten	€ 15 000
Verwachte energiebesparing	4.406 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	Niet van toepassing
Verwachte CO ₂ -reductie	1 113 ton CO ₂

3.2 Adaptatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van adaptatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op klimaatadaptatie en meer bepaald op de meest relevante klimaatrisico's en meest kwetsbare sectoren.

Voor deze steracties wordt naast de implementatiekosten hieronder ook aangeduid welke resultaten van deze actie verwacht wordt en hoe deze zullen bijdragen aan de indicatoren op vlak van klimaatadaptatie.

Titel	Opstellen van een inventaris van het onthardingspotentieel en een onthardingsstrategie
Omschrijving	We brengen in kaart waar ontharding mogelijk is en werken een gerichte aanpak uit om verharding stapsgewijs te verminderen en meer ruimte te geven aan groen en water.
Implementatiekosten	€ 0 Uit te voeren door eigen diensten, budget reguliere werking.
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste leefomgeving: vermindering van hittestress, betere waterhuishouding en hogere ruimtelijke veerkracht.
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	Aantal onthardingsprojecten Aantal m ² ontharding Extra buffer of infiltratiecapaciteit voor regenwater

Titel	Opstellen van een beheervisie en -plan openbaar domein
Omschrijving	We leggen een langetermijnkader vast voor het beheer, onderhoud en de klimaatbestendige inrichting van het openbaar domein, inclusief de opmaak van een groeninventaris als basis voor gerichte beheer- en investeringskeuzes.
Implementatiekost	€ 91 930
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste leefomgeving: vermindering van hittestress, betere waterhuishouding en hogere ruimtelijke veerkracht.
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	Aantal bijkomende bomen Aantal m ² ontharding Aantal m ² extra groenperk

Titel	We voeren de acties van het hemelwater- en droogteplan uit.
Omschrijving	We voorzien extra ruimte voor waterberging in waterlopen (bv. compartimenteren van grachten en plaatsen van stuwen) om piekafvoer en droogterisico's te verminderen, als onderdeel van de uitwerking van het Hemelwater- en Droogteplan.
Implementatiekost	€0 Uit te voeren door eigen diensten, budget reguliere werking.
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste leefomgeving en betere waterhuishouding (herstel van de infiltratie en buffercapaciteit voor hemelwater)
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	Extra buffer of infiltratiecapaciteit voor hemelwater

3.3 Energiearmoede

Uit bovenstaande acties wordt één actie op vlak van energiearmoede uitgelicht als steractie. Het is de belangrijkste actie van het lokaal bestuur om in te zetten op het verminderen van energiearmoede. Voor deze actie wordt naast de

implementatiekost hieronder ook aangeduid welke kwetsbare groepen met deze actie worden beoogd.

Titel	We ondersteunen de intergemeentelijke loketwerking wonen/energie en het renovatieadvies aan huis
Omschrijving	We versterken de begeleiding rond wonen, energie en renovaties via loket en huisbezoeken in nauwe samenwerking met het OCMW. Hierbij werken we outreachend naar burgers die door de lokale adviescommissie energie worden uitgenodigd omwille van betalingsproblemen, verwijzen na een beslissing door naar een energiescan en volgen de resultaten op + nemen deel aan het lerend netwerk energie-armoede van IOK.
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Deze actie richt zich op kwetsbare huishoudens — zoals mensen met betalingsproblemen, (kans)arme burgers met (risico op) energiearmoede, OCMW-doelgroepen en bewoners van slecht geïsoleerde woningen—die extra begeleiding nodig hebben rond energie, wonen en renovatie.

4 Klimaatbegroting

Totaal gemeentelijk budget voorzien voor uitvoering van het klimaatactieplan in deze legislatuur: € 5 774 430

5 Bijlage

5.1 Overzicht indicatoren SECAP incl. addendum

Een overzicht van de meest recente indicatoren die gekoppeld zijn aan de strategische en operationele doelstellingen van het plan vindt u hier: [Overzicht indicatoren](#)

Instructies bij het raadplegen van de indicatoren:

- Bij het openen van de hyperlink kom je in de databank van Provincies in Cijfers terecht. Er openen zich automatisch heel wat tabbladen met presentaties, waarbij het laatste (meest rechts geplaatste) tabblad met presentatie van de cijfers zichtbaar is op je scherm. Je kan met het 'schuifbalkje' onmiddellijk onder de blok van tabbladen van rechts naar links schuiven en zo van het laatste naar het eerste tabblad bewegen.
- De tabbladen zijn per speerpunt gerangschikt (van links naar rechts) en omvatten alle indicatoren die in het klimaatactieplan zijn opgenomen. In de mate van het mogelijke wordt daarbij de volgorde van het actieplan gerespecteerd.

5.2 Overzicht doelstellingen SECAP incl. addendum

1. Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	
OD 1.1.	We reduceren het primair energieverbruik door stookinstallaties en elektriciteitsvraag in gebouwen en technische installaties (exclusief erfgoed) jaarlijks met 2,09% vanaf 2020.
OD 1.2.	We verhogen de productie van hernieuwbare energie op onze daken.
OD 1.3.	We bekijken systematisch de alternatieven voor het standaardvervoer.
OD 1.4.	Voor de openbare verlichting schakelen we over op 100% LED tegen 2030.
OD 1.5.	We schakelen systematisch om naar toestellen en machines die niet meer werken op fossiele brandstoffen.
2. Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	
OD 2.1	We transformeren de gemeentelijke gebouwen en domeinen tot een klimaatbestendig patrimonium dat hittestress, droogte en wateroverlast vermindert.
OD 2.2.	We toetsen alle nieuwe projecten op het openbaar domein af aan een klimaattoets die dient als leidraad voor klimaatbestendige inrichting, waarbij we bij grote bouwprojecten het aangelegde openbaar domein direct klimaatbestendig inrichten volgens deze richtlijnen.
OD 2.3.	We voorzien één extra natuurgroenperk per 1000 inwoners.
OD 2.4.	We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet meer toeneemt.
OD 2.5.	We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt.
3. Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	
OD 3.1.	We halveren het verlies aan open ruimte ten laatste tegen 2030. Tegen ten laatste 2040 mag er geen bijkomend extra ruimtebeslag zijn in de open ruimte. We spreken daarom de woonreservegebieden buiten de woonkernen niet langer aan.
OD 3.2.	We ondersteunen kwalitatieve kernversterking.
4. Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	
OD 4.1.	We maken alle woningen even energiezuinig als een energetisch performante nieuwbouwwoning.
OD 4.2.	We faciliteren 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden.
OD 4.3.	We verbeteren de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen en installaties.
OD 4.4.	Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.
OD 4.5.	Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.
OD 4.6.	De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.
OD 4.7.	We behouden de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.
5. Systematische keuze voor alternatief vervoer	
OD 5.1.	We stimuleren een modal shift, zodat minstens 40% van de verplaatsingen in onze gemeente te voet, per (elektrische) fiets, step of openbaar vervoer gebeuren.
OD 5.2.	We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven. We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven en voorzien laadpalen in relatie tot de groei van het elektrisch wagenpark.

OD 5.3.	We stimuleren bedrijven om hun goederentransport te optimaliseren en te vergroenen.
OD 5.4.	We faciliteren 1 'toegangspunt' voor een (koolstofvrij) deelsysteem per 1000 inwoners.
OD 5.5.	We zorgen voor de aanleg nieuwe, betere of structureel opgewaardeerde fiets-infrastructuur. Dit kan bijvoorbeeld gaan over fietspaden, fietsstraten, shared spaces waar de zachte weggebruiker centraal staat, etc.
6. Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	
OD 6.1.	We verhogen de productie en opslag van hernieuwbare stroom in de gemeente in lijn met het regionale doel om 32% van het lokaal energieverbruik uit hernieuwbare bronnen te halen.
OD 6.2.	We ondersteunen de productie en opslag van groene warmtevoorziening in lijn met het regionale doel om 32% van het lokaal energieverbruik uit hernieuwbare bronnen te halen.
OD 6.3.	We faciliteren 1 coöperatief/ participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners.
7. Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	
OD 7.1.	Verhoging van het areaal bos in onze gemeente.
OD 7.2.	We zorgen voor 1m ² ontharding per inwoner. De gemeente engageert zich om bijkomende verhardingen voor eigen projecten in veelvoud te compenseren. > in meerjarenplan geformuleerd (geen netto verharding komt bij jaarlijks).
OD 7.3.	Verlagen van het risico op overstromingen en droogte, rekening houdend met klimaatscenario's.
OD 7.4.	We vergroenen Meerhout <i>met 1 boom en een halve m haag of geveltuinbeplanting per inwoner. Doelstelling zie actie</i>
OD 7.5.	We voorzien per inwoner 1m ³ extra regenwater dat wordt opgevangen voor hergebruik of infiltratie. <u>Haalbaar? > rapportage</u>
OD 7.6.	We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.
8. Burgerparticipatie	
OD 8.1.	Informereren, sensibiliseren, engageren en betrekken van verschillende doelgroepen rond het klimaatthema.
OD 8.2.	Meer participatie in hernieuwbare energie: één extra coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030.
OD 8.3.	Het lokaal bestuur moedigt burgerinitiatieven aan die bijdragen aan energiebesparing, hernieuwbare energie, vergroening/ontharding of klimaatadaptatie.
9. Lokale en circulaire consumptie	
OD 9.1.	We ondersteunen een verschuiving naar een meer plantaardig voedselpatroon met minder voedselverliezen.
OD 9.2.	We ondersteunen lokale productie en consumptie